

INFORMACJA POKONTROLNA

FENX.02.01-IP.01-0002/24-003-INF

Informacje wstępne

— Informacje o projekcie —

Numer kontroli: FENX.02.01-IP.01-0002/24-003
Numer projektu: FENX.02.01-IP.01-0002/24
Tytuł projektu: Źródła wysokosprawnej kogeneracji

— Dane beneficjenta —

Identyfikator beneficjenta: 5220018559
Nazwa beneficjenta: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Adres beneficjenta: Warszawa 02-673, Konstruktorska 3a

— Informacje o kontroli —

Tryb kontroli: Planowa
Typ kontroli: Na miejscu
Rodzaj kontroli: Kontrola instrumentów finansowych, W trakcie realizacji projektu
Zespół kontrolujący: Edyta Obrzut (Kierownik zespołu), Patrycja Ata, Ewa Bloch, Sylwia Dąbrowa, Agnieszka Gołaszewska
Zastosowana lista sprawdzająca: Lista sprawdzająca do kontroli umowy o finansowaniu w ramach IIF v.1
Wersja listy sprawdzającej: Wersja 1
Planowany termin kontroli: 2026-05-25 - 2026-07-31
Data rozpoczęcia kontroli: 2026-05-25
Podmiot kontrolujący: Ministerstwo Klimatu i Środowiska
Podmioty kontrolowane: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - NIP: 5220018559
Miejsca przeprowadzenia kontroli: ul. Pańska 97, 00-834 Warszawa
Inne kontrolowane projekty: Brak innych kontrolowanych projektów.
Kontrolowane zamówienia: Brak kontrolowanych zamówień.

Numerы kontrolowanych WoP: FENX.02.01-IP.01-0002/24-001, FENX.02.01-IP.01-0002/24-002, FENX.02.01-IP.01-0002/24-003, FENX.02.01-IP.01-0002/24-004, FENX.02.01-IP.01-0002/24-005, FENX.02.01-IP.01-0002/24-006, FENX.02.01-IP.01-0002/24-007

1. Wykaz skrótów

1. Beneficjent/NFOŚiGW - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
2. FENIKS/FENIKS 2021-2027 - Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.
3. Nabory – nabory w trybie konkurencyjnym w ramach programu priorytetowego „Współfinansowanie projektów realizowanych w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FENIKS), Część 5) Źródła wysokosprawnej kogeneracji”.
4. OO – podmiot określony w art. 2 pkt 18 rozporządzenia 2021/1060, który otrzymuje wsparcie w postaci produktu finansowego na zasadach określonych we Wniosku o dofinansowanie.
5. Podręcznik wnioskodawcy - Podręcznik wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji.
6. Regulamin naboru - Regulamin naboru projektów w trybie konkurencyjnym o dofinansowanie przedsięwzięć w ramach programu priorytetowego „Współfinansowanie projektów realizowanych w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FENIKS), Część 5) Źródła wysokosprawnej kogeneracji”.
7. Rozporządzenie nr 2021/1060 - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, pp. 159–706).
8. UoF - Umowa nr FENX.02.01-IP.01-0002/24-00 o finansowaniu projektu „Źródła wysokosprawnej kogeneracji” z 31 października 2024 r. zawarta pomiędzy Skarbem Państwa – Ministrem Klimatu i Środowiska, a Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

2. Podstawa prawna

1. Art. 24 ust. 2 pkt 2 b oraz art. 25 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021– 2027 (Dz.U. z 2025 r. poz. 1733).
2. Rozdział 6 Wytycznych dotyczących kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021–2027.
3. Pkt 11 Kontrole Instrumentów Finansowych, Rozdziału II Zaleceń w zakresie kontroli i nieprawidłowości w ramach Programu FENIKS 2021-2027.
4. § 16 Umowy nr FENX.02.01-IP.01-0002/24-00 o finansowaniu projektu „Źródła wysokosprawnej kogeneracji” z 31.10.2024 r.

3. Cel kontroli

Ocena zgodności realizacji projektu pn. „Źródła wysokosprawnej kogeneracji” z umową nr FENX.02.01-IP.01-0002/24-00 o finansowaniu projektu „Źródła wysokosprawnej kogeneracji” z 31.10.2024 r.

4. Przedmiot kontroli

Działania związane z udzielaniem wsparcia ostatecznym odbiorcom w ramach umowy nr FENX.02.01-IP.01-0002/24-00 o finansowaniu projektu „Źródła wysokosprawnej kogeneracji”.

5. Ustalenia i zalecenia pokontrolne

Ustalenie nr 1.1 Instrumenty finansowe

Proces oceny wniosków o dofinansowanie nie został zakończony w podstawowym terminie określonym w Regulaminie naboru, a zidentyfikowane ograniczenia kadrowe stwarzają ryzyko dalszego wydłużenia oceny i przesunięcia terminu zawierania umów z OO.

Ustalenie finansowe: Nie

Szczegóły ustalenia

Na dzień zakończenia czynności kontrolnych proces oceny 22 wniosków o dofinansowanie złożonych w ramach badanego naboru nie został jeszcze zakończony.

Zgodnie z Regulaminem naboru, całkowity czas oceny wniosku (łącznie dwóch etapów) do zatwierdzenia list rankingowych nie powinien przekroczyć 120 dni. W tym przypadku termin ten upłynął 8 lipca 2026 r.

Regulamin naboru przewiduje jednak możliwość wydłużenia tego terminu, w uzasadnionych przypadkach, o dodatkowe 60 dni.

Beneficjent poinformował, że tempo oceny zostało spowolnione z uwagi na zwiększone zaangażowanie zasobów kadrowych w inne działania realizowane w ramach programu FEnIKS.

W wiadomości z 16 lipca 2026 r. Beneficjent wskazał, że ocena wniosków jest dostosowywana do aktualnych możliwości kadrowych zespołu oceniającego. Jednocześnie poinformował, że wydłużenie procesu oceny nie wpłynie na terminową realizację projektu.

Na dzień zakończenia czynności kontrolnych nie stwierdzono co do zasady negatywnego wpływu powyższych okoliczności na realizację projektu. Z uwagi jednak na przedłużający się proces oceny, istnieje ryzyko przekroczenia terminów mających znaczenie dla realizacji projektu (w tym terminu zawierania umów z OO).

Rekomendacje

Podjęcie działań organizacyjnych zapewniających zakończenie oceny w możliwie najkrótszym terminie, w szczególności poprzez dostosowanie zasobów kadrowych do skali i terminów realizowanych zadań. Beneficjent powinien również na bieżąco monitorować ryzyko dalszego wydłużenia procesu oceny oraz jego potencjalnego wpływu na termin zawierania umów z OO i realizację projektu.

Zalecenia związane z ustaleniem nr 1.1:

Zalecenie 1.1.1

Beneficjent powinien poinformować wnioskodawców o wydłużeniu podstawowego terminu oceny oraz o przewidywanym terminie załatwienia sprawy.

6. Podsumowanie ustaleń finansowych

Brak ustaleń finansowych.

7. Podsumowanie kontroli

W toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Zidentyfikowano jednak wydłużony proces oceny wniosków. Wynikał on z ograniczeń kadrowych wskazanych przez Beneficjenta. Rodzi to ryzyko wystąpienia dalszych opóźnień, które mogą wpłynąć na termin realizacji projektu. Obszar wymaga dalszego monitorowania.

1) Organizacja konkursów i naboru wniosków o dofinansowanie:

W projekcie zorganizowano dwa nabory wniosków. Pierwszy nabór prowadzono w okresie od 21 listopada 2025 r. do 10 marca 2026 r., natomiast drugi nabór prowadzono w okresie od 6 maja 2026 r. do 15 lipca 2026 r.

Szczegółową kontrolą objęto pierwszy nabór, tj. nabór wszczęty i zakończony przed rozpoczęciem kontroli.

Dokumentacja dotycząca tego naboru została opracowana zgodnie z procedurami obowiązującymi w NFOŚiGW oraz przyjętym Programem Priorytetowym „Źródła wysokosprawnej kogeneracji”.

Zweryfikowane dokumenty potwierdzają zachowanie zgodności procesu przygotowania naboru z założeniami programu FENIKS.

Nabór został przeprowadzony na podstawie zatwierdzonego regulaminu, wzorów dokumentów i kryteriów wyboru projektów przyjętych przez właściwe organy NFOŚiGW.

Regulamin naboru opracowano w oparciu o wyniki analizy ex-ante, z uwzględnieniem konstrukcji wsparcia w formie instrumentu finansowego z komponentem dotacyjnym. Określono szczegółowe kryteria oceny projektów, zasady przejrzystości i równego traktowania oraz mechanizmy zapewniające niedyskryminację i dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Kryteria wyboru projektów pozostają zgodne z zasadami niedyskryminacji, dostępności oraz celami programu FENIKS. Dokumentacja dotycząca naboru spełnia wymogi programu, w tym w zakresie oznakowania i komunikacji.

2) Ocena i weryfikacja wniosków o dofinansowanie:

W pierwszym naborze złożono 22 wnioski. Ocena wniosków przebiega w dwóch etapach.

Pierwszy etap obejmuje weryfikację formalną i kwalifikacyjną, polegającą na sprawdzeniu kompletności dokumentacji, poprawności danych oraz spełnienia podstawowych warunków udziału w programie.

Drugi etap dotyczy analizy zgodności projektów z kryteriami obligatoryjnymi i rankingującymi, co pozwala na opracowanie listy rankingowej, uwzględniającej jakość projektów oraz ich zgodność z celami programu.

Na etapie prowadzenia czynności kontrolnych realizowany był pierwszy etap oceny wniosków.

Po zakończeniu oceny wniosków planowane jest zawarcie umów inwestycyjnych z OO. NFOŚiGW przewiduje rozstrzygnięcie pierwszego naboru i zawarcie umów inwestycyjnych w drugim półroczu 2026 roku.

Potwierdzono, że w ramach procesu oceny wniosków NFOŚiGW weryfikuje, czy nie dochodzi do podwójnego finansowania, za pomocą systemu SKANER.

3) Podpisywanie umów z ostatecznymi odbiorcami:

W okresie objętym kontrolą umowy inwestycyjne z OO nie były jeszcze zawarte.

Sprawdzono, że wzory umów opublikowane na stronie internetowej NFOŚiGW zawierają zobowiązania OO, w tym w szczególności do:

- a) przeciwdziałania nadużyciom finansowym i korupcji,
- b) informowania o postępowaniach administracyjnych lub sądowych mogących mieć wpływ na realizację projektu,
- c) przestrzegania zasad unikania podwójnego finansowania,
- d) stosowania obowiązków informacyjno-promocyjnych zgodnie z wytycznymi programu.

Umowy przewidują również mechanizmy kontroli realizacji projektów, sankcje za nieprawidłowości oraz rozwiązania dotyczące ochrony sygnalistów, co pozostaje zgodne ze standardami przejrzystości i należytego zarządzania środkami publicznymi.

Warunki finansowania określone we wzorze umowy przewidują jednoczesne finansowanie przedsięwzięcia z trzech źródeł (dotacja IF, pożyczka IF i pożyczka NFOŚiGW) w ustalonych proporcjach, a rozliczanie projektu będzie następowało z zachowaniem struktury finansowania wynikającej z UoF.

Zawarcie umów będzie możliwe po zakończeniu procesu oceny wniosków.

W aplikacji SKANER zweryfikowano m.in. dane dotyczące NFOŚiGW oraz OO.

Nie zidentyfikowano powiązań osobowych, kapitałowych ani innych ryzyk, które mogłyby wpływać na bezstronność realizacji projektu.

4) Potwierdzenie ścieżki audytu

Dokumentacja dotycząca naboru jest prowadzona wyłącznie w postaci elektronicznej. Dokumenty tworzone i przetwarzane przez NFOŚiGW są przechowywane w systemach służących do obsługi programów finansowanych ze środków europejskich (CST2021) oraz do elektronicznego zarządzania dokumentacją (EZD RP). Z kolei dokumenty przekazywane przez wnioskodawców są gromadzone w aplikacjach wykorzystywanych do obsługi naborów i oceny projektów (GWD), a także na zasobach informatycznych Funduszu. Przyjęty sposób przechowywania dokumentów zapewnia ich dostępność, ochronę przed nieuprawnionym dostępem oraz możliwość odtworzenia historii wykonywanych czynności i zmian w dokumentacji.

8. Pouczenia końcowe

Kierownikowi podmiotu kontrolowanego lub osobie przez niego upoważnionej przysługuje prawo do zgłoszenia w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji pokontrolnej, umotywowanych pisemnych zastrzeżeń do tej informacji. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń należy w ciągu 14 dni od dnia otrzymania Informacji pokontrolnej poinformować Instytucję kontrolującą o sposobie realizacji zaleceń.

9. Załączniki

Brak załączników.